

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบตรสวัสดิการแห่งรัฐ

ตำบลคำโดนด อำเภอดงบังนาคาม จังหัดปราจีนบุรี

พิมสุวรรณ น้าทรัพย์

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Email: Pimsuwan.numsup@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน พร้อมทั้งเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนที่มีผลต่อสภาพความเป็นอยู่ จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน โดยจำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือชาวบ้านในชุมชน จำนวน 380 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ค่าการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test และวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = .414) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน ตำบลคำโดนด อำเภอดงบังนาคาม จังหัดปราจีนบุรี

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, บตรสวัสดิการแห่งรัฐ, ชุมชน, จังหัดปราจีนบุรี

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

Factors affecting The Quality of Life of The Villagers in The Community : Case Study of The Government Welfare Card Kham Tanot Subdistrict, Rachantakham District, Prachin Buri Province

Pimsuwan Numsup

Royal Thai Police

Email: Pimsuwan.numsup@gmail.com

Abstract

This research studies the level of quality villager's life, along with comparing the level of quality villager's life that affects their living conditions. Classification by personal factors and cognitive factors relate to the use of the government welfare card. The participant group is composed 380 villagers data is collected by using questionnaires: distribution, frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, including analyzing the one-way variance, and multiple regression analysis. The result of research are found that The quality of life of the villagers in the community is at a moderate level ($\bar{X}=3.15, S.D.=.414$). The results of hypothesis testing revealed that gender, age, occupation, status, income and qualities of life are different, except for education only. There is no cognitive difference about using the government welfare card. These are factors affecting the quality of villager's life in Kham Tanot Subdistrict, Rachantakham district, Prachin Buri province.

Keyword : Quality of life, state bank, community, Prachinburi.

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก เมื่อเศรษฐกิจเข้มแข็งจะทำให้ประชาชนในประเทศมีความกินดีอยู่ดีตามไป ในการพัฒนาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันที่ว่า “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่มีคุณภาพและไม่ยั่งยืน” (สรเสรีวงศ์, 2554) ซึ่งในปี พ.ศ. 2540 ที่เกิดวิกฤตต้มยำกุ้งขึ้นกับประเทศไทย เมื่อรัฐบาลประกาศลอยตัวค่าเงินบาท ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากทำให้ธุรกิจเอกชนถูกระทบอย่างรุนแรง หลายๆ แห่งต้องปิดกิจการ มีหนี้ท่วมตัว พนักงานจำนวนมากถูกปลดออกจากงาน และรัฐบาลถูกกดดันให้ลาออก วิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้ยังส่งผลให้ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศได้รับผลกระทบตามไปด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยพยายามพยุงค่าเงินบาท ทำให้เงินสำรองเงินตราต่างประเทศหมดคลังจนต้องขอู้จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวนมาก เพื่อพยุงฐานะทางการเงินของประเทศ วิกฤตดังกล่าวเกิดจากการก่อหนี้ของเอกชน สาเหตุวิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้ เกิดจากการดำเนินนโยบายของภาครัฐที่ผิดพลาดทำให้วิกฤตบานปลายของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แก่ การใช้เงินกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินไปช่วยเหลือสถาบันการเงินจนเกิดความเสียหายเกินที่จะเยียวยา การสูญเสียเงินสำรองระหว่างประเทศในการป้องกันการโจมตีค่าเงินบาท จนนำไปสู่วิกฤตเงินทุนสำรอง ทำให้เงินบาทขาดเสถียรภาพนับตั้งแต่การตัดสินใจเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงินมาเป็นระบบลอยตัว ทำให้ประเทศไทยมีภาระหนี้สินจำนวนมากและประชาชนได้รับผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนี้ (นิยม รัฐอมฤต, ปธาน สุวรรณมงคล, 2559)

ประเทศไทยมีประชากรประมาณ 66 ล้านคน โดยมีรายงานผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๖๐) (ณัฐพัชร ทัศนรุ่งเรือง, 2561) ในการกำกับดูแลประชาชนในฐานะพลเมือง เป็นหน้าที่ของภาครัฐต้องบริหารจัดการให้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขแก่ปวงชนชาวไทย (สุเทพ เอี่ยมคง, รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จเร พันธุ์เปรื่อง, 2559) นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) จึงกล่าวได้ว่า เจตนารมณ์แห่งกฎหมายสูงสุดของประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาชาติต่างกำชับให้รัฐบาลต้องดำเนินการบริหารรัฐกิจด้วยหลักธรรมาภิบาลเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการปกครอง ลดความเหลื่อมล้ำและขยายฐานคนชั้นกลาง เพื่อสร้างสังคมที่มีคุณภาพ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เกิดประโยชน์สุขแก่ปวงชนชาวไทย (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) ทั้งนี้เนื่องจากประเทศประสบกับปัญหาความยากจนและช่องว่างแห่งความเหลื่อมล้ำส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในการดำรงชีวิต ตามเกณฑ์ความจำเป็นหรือความต้องการด้านพื้นฐาน เพื่อให้ชีวิตอยู่อย่างปกติพอสมควร (ความเหลื่อมล้ำของรายได้, 2551) ดังนั้น ความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่มั่นคง และยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงเป็นธรรม จึงประกาศนโยบายสาธารณะ (public policy) มีลักษณะการอภิบาลโดยรัฐ (governance) ซึ่งแนวคิดดังกล่าว ถูกนำมาใช้ในลักษณะนโยบายสาธารณะ ภายใต้โครงการประชานิยมยั่งยืน ที่มุ่งแก้ไขปัญหาคความยากจนด้วยการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นการนำเสนอผลวิเคราะห์ผลสะท้อน (feedback) ที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (policy making) และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ โดยกระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง ธนาคารรัฐ กระทรวงพาณิชย์ประจำจังหวัดทั่วประเทศ ประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อจำหน่ายสินค้าราคาต่ำเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตแก่ผู้มีรายได้น้อย (พัชรกันย์ เจริญรัตน์, 2562)

การแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีพและพัฒนาความเป็นอยู่ จึงเป็นสิ่งที่ส่งผลให้รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาโดยมีการจัดตั้งนโยบายสาธารณะ ภายใต้โครงการประชานิยมยั่งยืน (สมพงษ์ เกษานุช, ทองคำ ดวงจันทร์, อภิวัฒน์ พุทธจร, ภักดี โพธิ์สิงห์ และสัญญา เคนาภูมิ, 2560) ที่มุ่งแก้ไขปัญหาคความยากจนแก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และได้ระบุจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้มี

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งรัฐบาลได้ใช้งบประมาณจำนวนมาก เพื่อดำเนินนโยบาย ในการให้บริการสาธารณะรวมถึงการช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่ประชาชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียม และอย่างเป็นธรรม เพื่อลดปัญหาความยากจนให้เกิดการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันให้มากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการ พัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (ไทยคู่ฟ้า, 2561)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตำบล คำโตนด อำเภอบางขัน จ.ตรัง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ตำบลคำโตนด ซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่ ภาครัฐ อาจเข้าไม่ถึงทั้งในการเข้าไปตรวจสอบคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกหมู่บ้านในชุมชนและการได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของ ประชาชนในชุมชนแต่ละหมู่บ้านเพียงพอมากน้อยแค่ไหนที่ใช้ในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเป็น แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะคุณภาพชีวิตและการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ อาจส่งผลต่อ คุณภาพชีวิตในภายภาคหน้า เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำในสังคมของประชาชนในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต และวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนที่มีผลต่อสภาพความ เป็นอยู่ จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐพร้อมกับค้นหา เพื่อหาปัจจัยที่มีต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนโดยจำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บัตร สวัสดิการแห่งรัฐ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ได้นิยามคุณภาพชีวิต คือ ระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ความคิดเห็นการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐของชาวบ้านในชุมชน เกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ที่มีผลต่อสภาพความเป็นอยู่ ของชาวบ้านในชุมชน

ขอบเขตด้านประชากร คือ ชาวบ้านในชุมชน ตำบลคำโตนด อำเภอบางขัน จ.ตรัง จำนวน 7,555 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากการใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ทั้งสิ้น 380 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบัตร สวัสดิการแห่งรัฐ ตำบลคำโตนด อำเภอบางขัน จ.ตรัง โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow (Maslow ,1954)

ขอบเขตด้านตัวแปรโดยมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตัวแปรตาม คือ 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านความสุข 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสภาพความเป็นอยู่

ขอบเขตพื้นที่ในการศึกษา ศึกษาในพื้นที่ ชุมชน ตำบลคำโตนด อำเภอบางขัน จ.ตรัง โดยระยะเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ 4 เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม-พฤษภาคม 2563

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล โดยเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยชีวิตระดับคุณภาพชีวิต เป็นคำถามปลายปิด ในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ต มีจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ จำนวน 5 ข้อ ด้านความสุข จำนวน 5 ข้อ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 5 ข้อ และด้านสภาพความเป็นอยู่ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นคำถามปลายปิด ในลักษณะ ใช่ , ไม่ใช่ มีจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อหาข้อเสนอแนะ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นลักษณะปลายเปิด เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้อย่างเสรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวบ้านในชุมชนและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ โดยใช้สถิติ T-test อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบแปรปรวนทางเดียว

การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตโดยวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ

ผลการวิจัย

1.การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตำบลคำโตนด อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน ตำบลคำโตนด อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.15, S.D. = .414) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตัวแปรมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆโดยอยู่ระดับปานกลาง คือ ด้านสุขภาพ ($\bar{X}$ = 3.31, S.D. = .627) รองลงมาคือ ด้านความสุขและด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X}$ = 3.17, S.D. = .519) และด้านสภาพความเป็นอยู่ ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = .473) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน

ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน	Mean	S.D.	ระดับคุณภาพชีวิต
ด้านสุขภาพ	3.31	.627	ปานกลาง
ด้านความสุข	3.17	.519	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.17	.519	ปานกลาง
ด้านสภาพความเป็นอยู่	2.93	.473	ปานกลาง
ภาพรวม	3.15	.414	ปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1.1. ชาวบ้านในชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.002$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.2. ชาวบ้านในชุมชนที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.000$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.3. ชาวบ้านในชุมชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.000$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.4. ชาวบ้านในชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.180$) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.5. ชาวบ้านในชุมชนที่มีอาชีพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.000$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 1.6. ชาวบ้านในชุมชนที่มีรายได้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P=.000$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน ในภาพรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปร	รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	T/F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
เพศ	ชาย	3.22	.431	3.085	.002*	
	หญิง	3.09	.391			
อายุ	18-25 ปี	3.22	.377	55.269	.000*	(1)>(2),(1)>(3),(1)>(5)
	26 - 35 ปี	3.69	.362			(2)>(3),(2)>(4),(2)>(5)
	36 - 46 ปี	2.85	.153			(3)>(4)
	47 - 59 ปี	3.26	.260			
	60 ปี ขึ้นไป	2.88	.398			
สถานภาพ	โสด	3.22	.395	6.169	.000*	(1)>(2)
	สมรส	3.08	.410			(2)>(4)
	หย่าร้าง	3.22	.412			
	แยกกันอยู่/หม้าย	3.39	.425			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	3.14	.433	1.530	.180	(3)>(6)
	มัธยมศึกษาตอนต้น	3.11	.370			(4)>(6)
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.28	.150			(5)>(6)
	อนุปริญญา/ปวส.	3.22	.520			

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

ตัวแปร	รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	T/F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
	ปริญญาตรี	3.20	.417			
	ไม่ได้รับการศึกษา	2.92	.078			
อาชีพ	รับราชการ/รัฐสาหกิจ	3.40	.000	9.552	.000*	(1)>(2),(1)>(5),(1)>(6)
	เกษตรกร	3.08	.166			(2)>(4)
	รับจ้าง	3.24	.412			(3)>(5),(3)>(6)
	ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.29	.246			
	นักเรียน/นักศึกษา	3.07	.402			
	อื่นๆโปรดระบุ.....	2.94	.455			
รายได้	ไม่มีรายได้	2.96	.407	29.687	.000*	(1)>(2),(1)>(3),(1)>(4)
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.38	.410			(2)>(3)
	5,001-15,000 บาท	3.12	.286			(3)>(4)
	มากกว่า 25,000 บาท	3.40	.000			

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีผลต่อคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตำบลคำโตนด อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (a)	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
	3.906	0.138		28.251	0.000
(Constant)	-0.987	0.178	-0.274	-5.542	0.000
R = 0.274, R ² = 0.075, R ² _{Adjusted} = 0.073, F = 30.712, Sig. = 0.000					

*มีอิทธิพลต่อตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่นัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า โมเดลดังกล่าวสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนได้ ร้อยละ 0.73 โดยปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่นัยสำคัญ .05 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีผลคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนสมการทำนายแนวโน้มคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = -0.987 + (a*3.906)$$

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ ตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.74 เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน

ตารางที่ 4 อัตราส่วนร้อยละของผู้แบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับความรู้ ความเข้าใจ	-	-
ระดับน้อย (1-3 คะแนน)		
ระดับปานกลาง (4-6 คะแนน)	43	11.3
ระดับมาก (7-10 คะแนน)	337	88.7
รวม	380	100

จากตารางที่ 4 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 88.7

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านสุขภาพมีผลมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสุขและด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสภาพความเป็นอยู่
2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพและรายได้ มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยของพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน คือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = .414) ทั้งนี้อาจเนื่องจากคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนในเรื่องบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐไม่เพียงพอต่อการซื้อสิ่งอุปโภคบริโภคและค่าใช้จ่ายแต่ละครัวเรือนไม่เท่ากัน ร้านค้าที่ให้บริการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในชุมชนไม่เพียงพอจึงต้องเดินทางไปใช้บริการร้านค้าที่อยู่ไกลจากหมู่บ้านและหลังจากได้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ไม่มีการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนนำไปสร้างรายได้ในอนาคต แต่สภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี ที่อยู่อาศัยมีความปลอดภัย น่าอยู่ รมรื่นเป็นพื้นที่สีเขียวใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัด ไม่มีมลพิษในการเผาขยะ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจที่ดี ทั้งนี้ด้านคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวบ้านนั้นถือเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต อาทิ สอดคล้องกับวิจัยนายจักรพงษ์ เกษเอ็น (2554) งานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษารณณ์ โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฝดเตี้ย เนื่องจากชุมชนยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพยังไม่เหมาะสม มีมลภาวะทางเสียง กลิ่น การจัดการขยะไม่ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อย มีการมั่วสุมในเรื่องของยาเสพติดของเยาวชนและผู้สูงอายุอาศัยเป็นผลให้ผู้สูงอายุอาศัยในชุมชนมีความรู้สึกไม่

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

มั่นคง ปลอดภัยในการอยู่อาศัยและมีรายได้ที่ไม่ค่อยเพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละวัน จึงทำให้คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง,ดวงกมล คนโทเงิน (2556) งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า ประชาชนในพื้นที่มาบตาพุดมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตควบคุมมลพิษ 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่จังหวัดสมุทรสาครและอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีค่าดัชนีสูงสุด รองลงมาพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เนื่องจากพื้นที่มาบตาพุดมีค่าต่ำกว่าพื้นที่อื่น ในแต่ละพื้นที่ที่มีสภาพปัญหาและสาเหตุที่ประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษแตกต่างกัน,วินัย อำดวง (2552) งานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจาก สมุทรปราการเป็นเมืองอุตสาหกรรมซึ่งมีประชาชนจากต่างจังหวัดเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งแรงงานต่างด้าว จึงทำให้การอยู่อาศัยค่อนข้างแออัด มีน้ำท่วมบ่อย สวนสาธารณะมีน้อยและไม่มีการใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่า ปล่อยปละละเลย ทำให้ประชาชนไม่มีความสุขกับสภาพแวดล้อม คุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสุขภาพ เนื่องจาก ประชาชนในชุมชน ได้รับเงินในการใช้จ่ายในครัวเรือนตามความจำเป็น ทำให้ชาวบ้านมีเงินในการซื้อสิ่งอุปโภคบริโภค เช่น (อาหาร ยา ของใช้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต) การได้บริโภคอาหารที่เพียงพอในแต่ละวันทำให้สุขภาพร่างกายได้รับสารอาหารที่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ดวงกมล คนโทเงิน (2556) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่มาบตาพุด มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย 4 ด้าน จะเห็นว่าแต่ละปัจจัยมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของประชาชนในพื้นที่ อยู่ในระดับที่แตกต่างกันไม่มากนัก

ด้านความสุข เนื่องจาก ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตดี ร่างกายดีอาจส่งผลให้พักผ่อนได้มากขึ้น มีความสุขในแต่ละวันทำให้ในการดำเนินชีวิตในแต่ละวันมีคุณค่าและหลังจากได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน) แตกต่างจากเดิมไม่มากนักเพราะเงินจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในแต่ละเดือนไม่เพียงพอในการใช้จ่ายในแต่ละเดือน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) ความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี มีครัวครัวที่มีความสุขเมื่อได้อยู่พร้อมกันสมาชิกในครอบครัวรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อยู่เสมอ

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจาก ความสัมพันธ์ทางสังคมต้องเริ่มจากครอบครัวที่มีความเคารพคนภายในครอบครัวนำไปสู่การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคนในชุมชนและสังคม การได้รับสิทธิ์ค่าเดินทางจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของคนต่างจังหวัดกับคนในกรุงเทพฯและปริมณฑลมีความเท่าเทียมน้อยแต่อีกในแง่หนึ่งคนในกรุงเทพฯค่าครองชีพสูงในการใช้จ่ายใช้สอย ค่าที่พักอาศัยรวมถึงต้องเสียค่ารถโดยสารในการเดินทาง ซึ่งคนต่างจังหวัดค่าครองชีพในการใช้จ่ายใช้สอยน้อยกว่าคนในกรุงเทพฯและยังมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองส่วนมาก ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ชุมพร ฉ่ำแสง,อุมาพร เคนศิลา,นัยนา ตั้งใจดี,กิตติพงษ์ คงสมบูรณ์ (2555) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก เนื่องจาก บุคลากรฝ่ายการพยาบาลรู้สึกพึงพอใจต่อการอยู่ร่วมกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสภาพความเป็นอยู่ เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนมีอากาศถ่ายเทที่ดี สภาพแวดล้อมรอบๆชุมชนดีต่อสุขภาพทำให้ชุมชนน่าอยู่ ร่มรื่นเป็นพื้นที่สีเขียวใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวประจำจังหวัด ไม่มีมลพิษในการเผาขยะ ที่อยู่อาศัยมีความปลอดภัย แต่ไม่ค่อยมีการกันรั้วระหว่างบ้านที่อยู่ภายในรอบๆชุมชน สอดคล้องกับวิจัย วินัย อำดวง (2553) คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ คุณภาพชีวิต

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตมีความมั่นคงปลอดภัย พอใจกับสภาพบ้านเรือน มีเงินพอใช้จ่ายตามความจำเป็น สภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพ ความพอใจกับระบบคมนาคม มีสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายในชุมชน

2.การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ในระดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกันของชาวบ้านในชุมชนต่างกัน ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยเพศชายมีคุณภาพชีวิตดีกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เพราะเพศชายส่วนมากมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมากกว่าเพศหญิงไม่ค่อยมีโรคประจำตัว เพศชายยังเป็นหัวหน้าครอบครัวและเป็นเสาหลักในการประกอบอาชีพจึงมีความสัมพันธ์ทางสังคมสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วินัย อ่ำดวง(2552, น.63) คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษาพบว่า ประชาชนมีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศชายมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงมากกว่าเพศหญิง ไม่มีปัญหาในเรื่องความเจ็บป่วยมากนัก จึงมีสุขภาพจิตดีตามไปด้วย และเพศชายมีความอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่ผิดปกติได้มากกว่าเพศหญิง

ด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยผู้ที่มีอายุ 26-35 ปีจะมีคุณภาพชีวิตดีกว่าช่วยอายุอื่นๆ ซึ่งแต่ละช่วงอายุเป็นปัจจัยสำคัญหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต อายุมากยังมีประสบการณ์มากแต่ในขณะเดียวกันสุขภาพเริ่มถดถอย ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วินัย อ่ำดวง(2552, น.63) คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 38-47 ปี มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าประชาชนที่มีอายุ 18-27 ปี ในช่วงอายุนี้อาสาสมัครทำมาหากินเลี้ยงชีพและสร้างตัวจนมีการงานที่มั่นคงมีบ้านพักมีครอบครัวและมีความพร้อมในทุกด้านและเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ

ด้านสถานภาพ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยชาวบ้านที่มีสถานภาพสถานภาพโสดอาจจะไม่มีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคตรและส่วนสถานภาพสมรสอาจยังมีค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวและยังส่งเสียบุตรเล่าเรียนหนังสือสอดคล้องกับวิจัยของ วินัย อ่ำดวง(2552, น.63) คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลทำให้คุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแต่แยกกันอยู่ มีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนในสถานภาพอื่น อาจเป็นเพราะประชาชนในกลุ่มนี้ไม่มีภาระครอบครัว เนื่องจากผ่านการใช้ชีวิตครอบครัวมาแล้ว รู้ถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น และมีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตมาเป็นบทเรียนสำหรับการใช้ชีวิตต่อไป สามารถตัดสินใจได้ง่ายขึ้น

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ชาวบ้านที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าอาจจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า จึงอาจส่งผลให้ชาวบ้าน มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ปกรณ์ วามวานิชย์ (2553, น.123) คุณภาพชีวิตของประชาชน ตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข พบว่า ภาพรวมเมื่อทดสอบความแตกต่างของลักษณะคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ชาวบ้านที่มีหน้าที่การงานที่มั่นคงในชีวิตจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ที่ไม่มียาได้และไม่มีหน้าที่การงานไม่

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

แน่นอนที่สอดคล้องกับวิจัยของ วินัย อ่ำดวง(2552, น.63) คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าประชาชนที่มีอาชีพบริการและรับจ้าง เนื่องจากประชาชนที่มีอาชีพบริการ มีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าประชาชนในอาชีพอื่น เพราะอาชีพบริการนั้นต้องมีความอดทนในการให้บริการ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพเป็นที่ประทับใจของผู้รับบริการ จะได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและมีรายได้มากพอในการดำเนินชีวิต

ด้านรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ชาวบ้านที่มีรายได้สูงคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆในการดำเนินชีวิตจะดีกว่าผู้ที่ไม่มียาได้ เพราะผู้ที่มีรายได้สามารถเลือกซื้อสิ่งของที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อร่างกายได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ศรีสุตา มีชำนาญ,สมชาย ลักษณะ นุรักษ์ (2553,น.278) คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยเก็บมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าประชาชนที่มีรายได้พอใช้และเป็นหนี้ และประชาชนที่มีรายได้พอใช้มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าประชาชนที่เป็นหนี้ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่เป็นหนี้วิตกกังวลเกี่ยวกับการหาเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการแบ่งเงินส่วนหนึ่งไปใช้หนี้จึงทำให้ไม่สามารถหาสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสิ่งของที่ต้องการได้เหมือนผู้ที่เงินพอใช้หรือเหลือเก็บ

3.การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน กรณีศึกษาบตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตำบลคำโตนด อำเภอบางขันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีผลต่อคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชน เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก เนื่องจากชาวบ้านในชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากบตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องของปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในการใช้สิทธิ การสวมสิทธิ รวมถึงบตรสวัสดิการแห่งรัฐช่วยแบ่งเบาภาระค่าครอง ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าเดินทางของผู้มีรายได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ เสาวลักษณ์ งามวิทย์โรจน์ (2561) ศึกษาเรื่องการศึกษาค้นคว้าการตอบสนองของประชาชนที่มีต่อนโยบายบตรสวัสดิการแห่งรัฐ ศึกษากรณีชุมชน นครไชยศรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนนครไชยศรี กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการนโยบายบตรสวัสดิการแห่งรัฐอยู่ในระดับมาก ด้านการลดภาระค่าครองชีพของบตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและผู้มีรายได้น้อย ได้รับเงินซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากงานวิจัย

เข้าใจสิทธิประโยชน์นโยบายบตรสวัสดิการแห่งรัฐว่าสามารถใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐมีด้านใดบ้างเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนที่ได้รับเงินในบตรสวัสดิการแห่งรัฐใช้จ่ายในชีวิตประจำวันนั้นเพียงพอมากน้อยแค่ไหน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่มาจากนโยบายบตรสวัสดิการแห่งรัฐและส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนด้านสภาพความเป็นอยู่ภายในชุมชน เมื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตแล้วระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างไร
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี การศึกษาค้นคว้าต่อไปควรศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บตรสวัสดิการแห่งรัฐกับเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อดูข้อแตกต่างระหว่างภูมิภาคอื่นกับเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งทอง กิจจานนท์. (2557). *ความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คนโทเงิน ดวงกมล. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง*. การจัดการสิ่งแวดล้อม ปีที่ 9 (ฉบับที่ 2).
- จเร พันธุ์เปรื่อง,สุเทพ เอี่ยมคง. (2559). *การบริหารราชการแผ่นดินในอดีตของไทย*.สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2563 จาก: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.
- จักรพงษ์ เกะเย็น. (2554). *คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร:ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฟลตเช่า*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานพัฒนาสังคม).
- จันทนา สารแสง. (2561). *คุณภาพชีวิตและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จุฬารัตน์ คนเพียร. (2558). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ฉะเชิงเทรา: งานนิพนธ์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพัชร์ ทศนรุ่งเรือง. (25 กุมภาพันธ์ 2561). *ตามทะเบียนราษฎร ปี 2560 ไทยมีประชากรกว่า 66 ล้านคน เป็นหญิงมากกว่าผู้ชาย*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563 จาก สำนักข่าวอิศรา: <https://www.isranews.org/thaireform/thaireform-news/63837-thailand.html>.
- ณัฐวัฒน์ ชันโท. (2557). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา*. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์. (2552). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. อุดรธานี.
- ทองคำ ดวงจันทร์เพชร, อภิวัฒน์ชัย พุทธจร,ภักดี โพธิ์สิงห์ และสัญญา เคนาภูมิ สมพงษ์ เกษานุช. (2560). *บทวิเคราะห์นโยบายแห่งรัฐ จาก “ประชานิยม” สู่ “ประชารัฐ” : ความเหมือนและข้อแตกต่าง จากการกำหนดทิศทางของรัฐบาลไทย*. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ , (365).
- ไทยคู่ฟ้า. (2561). *วารสารสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี*.
- ธนิศา ชีร์ตัน. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์*. ปทุมธานี: ปริญญาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2564

- ปกรณ วามวานิชย์. (2553). *คุณภาพชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา: ตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี: สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ปธาน สุวรรณมงคล นิยม รัฐอมฤต. (2559). *สถาบันพระปกเกล้า*. สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2563 จาก: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.
- พัชรกัญญ์ เจริญตันทน. (2562). *นโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ*. วารสารมหาวิทยาลัยวิชาการ.
- ยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ราชกิจจานุเบกษา. สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2563 จาก: www.ratchakitcha.soc.go.th.
- วินัย อ่ำดวง. (2553). *คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ*. สมุทรปราการ: วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมชาย ลักษณะนารักษ์ , ศรีสุดา มีชำนาญ. (2553). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สรเสรีญ วงษ์ชะอุ่ม. (2554). *การวางแผน*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563 จาก: https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?filename=nesdb_book&nid=5789.
- สันติชัย แยมใหม่,พัทธธีรา จินตานนท์, จิรัชยา เจียวกิก. (2558). *คุณภาพชีวิตของประชาชนเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เสาวลักษณ์ งามวิทย์โรจน์. (2561). *การศึกษาการตอบสนองของประชาชนที่มีต่อนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ศึกษากรณีชุมชน นครไชยศรี กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาลัยรามคำแหง.
- อุมาพร เคนศิลา,นัยนา ตั้งใจดี,กิตติพงษ์ คงสมบูรณ์,ชุมพร ฉ่ำแสง. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก*. นครนายก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Maslow, A, H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper
- WHOQOL Group. (1996). *WHO QOL-BREF Introduction. Administration, Scoring and Generic Version of Assessment*. Geneva: WHO.